

UPPSALA
UNIVERSITET

Idrott och läsning

Några tidiga resultat och tendenser

UPPSALA
UNIVERSITET

Undersökningens design

- Inledande enkät
- Enkäter som fylls i efter avslutad läsning av roman (1-4)
- Fokusgruppsintervjuer
- Avslutande enkät

Dessutom deltar jag vid lärarmöten, uppstart, temadagar osv.

UPPSALA
UNIVERSITET

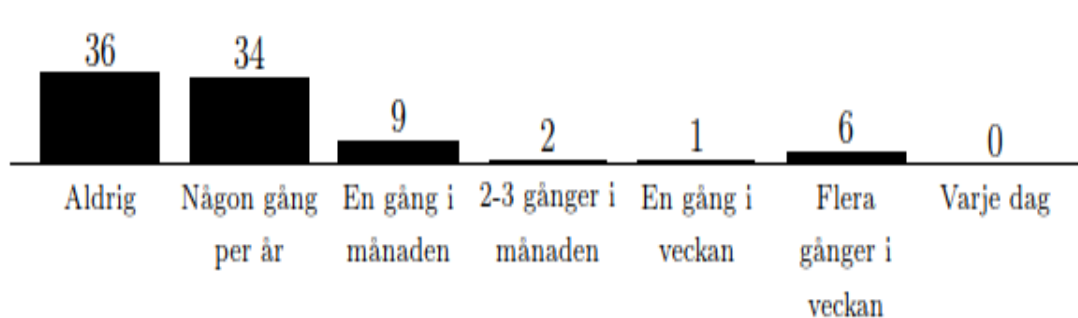
Den inledande enkäten

Läsvanor, motiv att läsa, synen på litteratursamtal och på sig själv som litteraturläsare

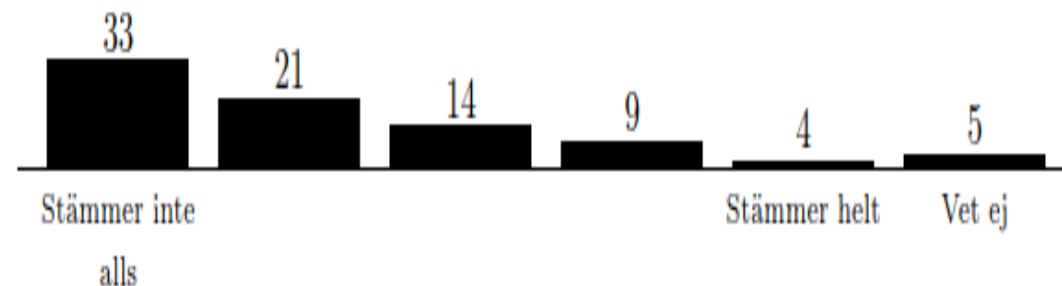
86 svar på enkäten totalt. Om läsvanor:

Om synen på sig själv som läsare:

3. Hur ofta läser du fiktionslitteratur (dvs påhittade berättelser som ibland också kallas skönlitteratur) på din fritid?

Jag ser mig själv som en litteraturläsande person (*Medel = 2,1, SD = 1,2*) (1 = Stämmer inte alls, 5 = Stämmer helt)

Den inledande enkäten

Läsvanor, motiv att läsa, synen på litteratursamtal och på sig själv som litteraturläsare

Om motiv att läsa:

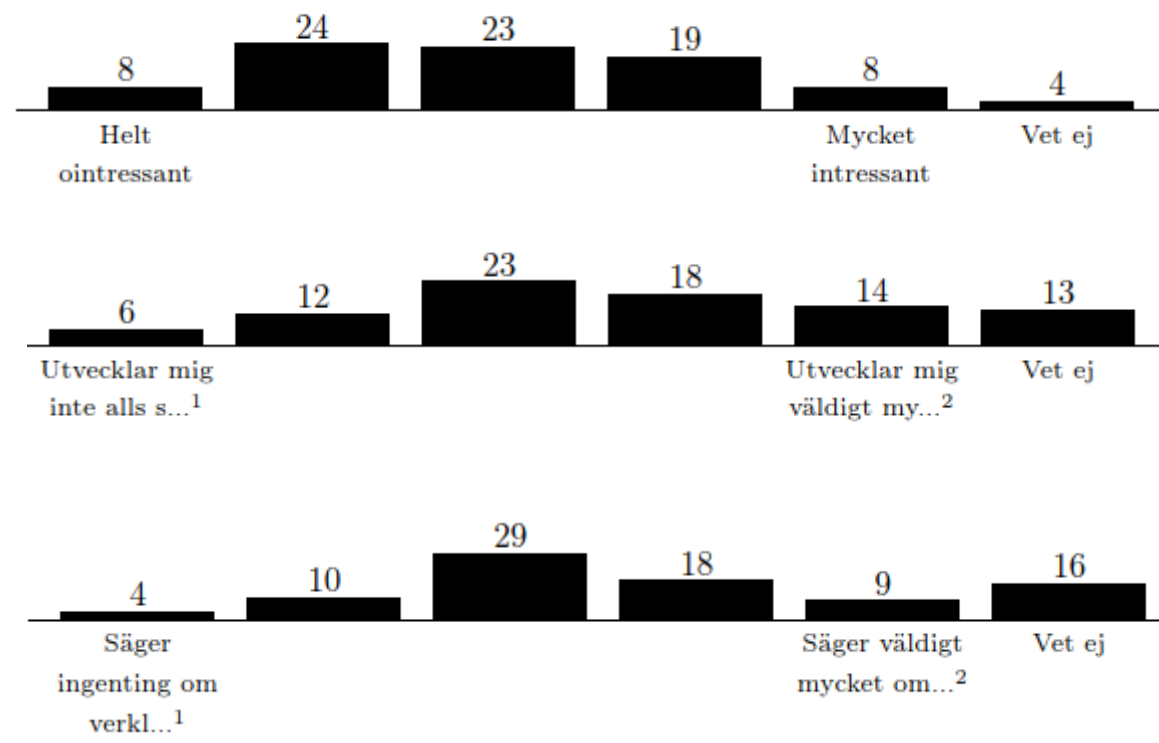
4. När du läser fiktionslitteratur, vad har du för motiv till det? Du får kryssa i mer än ett alternativ.

- 1) Eskapism, vila, avkoppling, underhållning
- 2) Nya tankar/idéer/perspektiv, starka känslor, för det konstnärliga språket

5. Är fiktionsläsning en rent avkopplande aktivitet eller kan man t.ex. lära sig något om världen, eller utvecklas som person, av att läsa skönlitterär fiktion? (Antal obesvarade = 43)

Utvecklade svar är $13/86 = 15\%$

Om boksamtal: Att samtala om böcker är...

UPPSALA
UNIVERSITET

Den inledande enkäten

Läsvanor, motiv att läsa, synen på litteratursamtal och på sig själv som litteraturläsare

Få fritextkommentarer till samtalsfrågorna är utvecklade:

- Intressant – Ointressant: $3/86 = 3,5 \%$
- Inte utvecklande – Utvecklande: $7/86 = 8 \%$
- Säger inget om verkligheten: – Säger mycket om verkligheten $2/86 = 2 \%$

Utvärdering av roman 1

61 svar. Tre olika romaner (*Den utvalde, Janne, min vän, När hundarna kommer*)

Öppen inledningsfråga: **Vilka tankar och känslor har du fått av boken som du läst med klassen?**

45/61 = 74% beskriver en **läsupplevelse** och utvecklar tankar, känslor resonemang – inte minst om samhällsfrågor. Läsningen har engagerat och ett vanligt svar är att det var förvirrat först men sen blev det bara mer och mer intressant och roligt.

10/61 = 16% har inte fått några känslor/tankar eller är negativa

Detta (74 %) kan jämföras med de 15 % som svarade utvecklat på fråga 5 inför läsningen.

UPPSALA
UNIVERSITET

Utvärdering av roman 1

Inriktad fråga: **Vad tycker du den här boken vill säga? Vilka frågor och ämnen aktualiserar den?**

Andelen som inte diskuterar och resonerar kring hur de uppfattat vad boken vill säga (budskap) här är **7/61 = 11,5%**

Andelen som gör det och lyfter samhällsperspektiv, gruppdynamik, tonårsförälskelser, våld, rasism, kärlek, empati och medmänsklighet, förståelse, perspektiv på det egna livet osv, osv är **54/61 = 88,5%**

Utvärdering av roman 1

4. Har läsningen av boken och samtalen i klassen påverkat ditt sätt att se på samhället och din egen omgivning?
5. Har läsningen av boken och samtalen i klassen påverkat ditt sätt att se på dig själv? (*Antal obesvarade = 1*)
6. Har läsningen av boken och samtalen i klassen påverkat ditt sätt att se på litteraturläsning? (*Antal obesvarade = 2*)

4 – 36%

5 – 14%

6 – 36%

UPPSALA
UNIVERSITET

Utvärdering av roman 2

Vilka tankar och känslor har du fått av boken som du läst med klassen?

Känslorna jag fått kring boken är vilka orättvisor som finns för en del beroende på vilken hudfärg du har eller vilken etnicitet du tillhör. Att det inte skiljer sig speciellt mycket från dåtid till nutid.

Hur man ser på främmande barn, som kanske far illa på något vis men som försöker med all sin kraft hitta sig själv i en trasig värld. Vem är vi med eller utan våra hemligheter. Att det kanske finns en vuxen värld och en barn värld, båda har något fint med sig. Att man måste våga gå utanför sina zoner, geografiska, känslomässiga och trygghet. Vad gör samhället för dessa barn idag? Vart kan vi se dagens Janne?

Nyfiken, intresserad, fängslande. Man vill veta vad som händer sen i slutet

Några röster efter läsningen av roman 2

Vad tycker du den här boken vill säga?

• Barn som far illa och som inte har något socialt skyddsnät. • Tas upp en del olika skildringar kring barn kontra vuxenvärlden. Att vara barn utan föräldrar och hur olika förhållanden vi kommer ifrån. • alla har inte samma skyddsnät och trygga miljö som man vistas i. • den var bra rekommenderas • Alla människor har sina utmaningar och svårigheter men ändå är vi relativt ilka. • att alla har inte samma bakgrund trygghet att skenet kan bedra, en person som verkar tuff utåt kan vara jättemesig på insidan. barn som faller ur systemet • vi i klassen kom lite in på fördomar och att vara fördomsfull, även på hur människor påverkar varandra bra som dåligt. • Hur man kan leva i två helt olika världar men ändå ha ett stark vänskap, och att vår attityd och jargong och intresse inte alltid behöver gå hand i hand med vår köns identitet . • Hur kan man falla ut systemet? Skulle det gå idag? Våld i hemmet. Att vilja vara ett kön men ?tillhöra? ett annat. Att vara både tjej och kille enligt de egenskaper vi förknippar med kön. • Vänskap och familjeförhållande, Krille har ett hem med familj medan Janne är ensam och har inget hem • **Jag vet inte** • **Har inte öppnat boken** • Författaren vill berätta sin historia och sprida kunskap och berätta om den amerikanska medborgarrättsrörelsen från sitt perspektiv. • Huvudfrågan som den tar upp är synen på klassamhället och svartas kamp i vardagen. Men att dom oavsett vad gör det bästa av det och finner sig i att det är skillnader, samtidigt som de försöker att få till förändringar och intala sig att de duger som de är. • Hjälpa utsatta människor • **Vet inte riktigt** • Ett rop på hjälp, hur det ser ut i en småstad på riktigt. Det var ju inte helt sant, men delvis sant. • Hjälpa utsatta grupper i samhället • Jag tror den vill ta upp känslan om olikheter och utanförskap • Våld, nazism • Kärlek och politik • Nazism, våld, psykiska problem, viljan att passa in (inte hamna utanför) • Jag tror boken vill säga att du måste lyssna på dig själv och se hur människor runt dig påverkar dig samt hur du tar dig an deras problem • Att man inte bara ska leva för någon annans skull utan ens egna också • Rasism klass • Den berättar hur tufft det var som svart att växa upp i USA på 60-talet. Vardag, utsatthet, verklighet.

UPPSALA
UNIVERSITET

Här och i flera andra studier visar sig alltså att gemensam läsning med berättelsen och samtalet i centrum har en väldigt tydlig och positiv effekt, bland annat när det gäller att utveckla en förståelse för skönlitteraturens speciella potential.

Har läsningen av boken och samtalen i klassen påverkat ditt sätt att se på litteraturläsning?

”man har blivit mer intresserad av det speciellt en historia som är påhittad men du kan ändå känna att den är verklig för alla kan bli berörda av storyn”